

νίπελ

τ.12~δεύτερο δεκαπενθήμερο μάρτη '00

έντυπο δρόμου του συνδικάτου σαλταδόρων

"όλα τα κάνει ο άνθρωπος και στο τέλος χάνεται..."

F.L.A.S.H.P.O.I.N.T.S

Πότε ολοκληρώνεται μια αποδιάρθρωση; Πόση διάλυση απαιτείται για να επιστευτεί η ένταξη στις νέες σχέσεις παραγωγής; Πόσα αιματοκυλίσματα χορταίνουν τη δίψα των αφεντών; Πόσες Κράινα, Μόσταρ, Σρεμπρένιτσα, Σαράγεβο χωράνε σε μια σπιθαμή γεωγραφίας; Πόσες λεωφόροι ελεύθερων σκοπευτών χρειάζεται να ανοιχτούν για να οργανωθεί ξανά η κυκλοφορία του εμπορεύματος; Πόση φθορά έμψυχου υλικού σηκώνει ένα θέατρο πολέμου πριν γίνει πάλι βιομηχανική ζώνη; Πότε τελειώνει ο καιρός των δολοφόνων; Πού είναι τα σημεία καύσης των μηχανών της διαίρεσης; Πού καίγονται ακόμη οι άνθρωποι της έρημης γιουγκοσλαβικής χώρας;

Μαυροβούνιο: η δεύτερη δημοκρατία που μαζί με τη Σερβία και την αυτόνομη περιοχή της Βοϊβοδίνας συγκροτούν τη Νέα Γιουγκοσλαβία. Μετά τον τερματισμό των βομβαρδισμών η κυβέρνηση του Μαυροβουνίου έχει εντείνει την πολιτική αυτονομήσης από το Βελιγράδι, υπό την ανοχή και άμεση υποστήριξη της Δύσης. Η οικονομία, εξωτερική πολιτική, δημόσια διοίκηση και οργανισμοί, εσωτερική ασφάλεια και δικαστικό σύστημα έχουν περάσει στα χέρια της πρωτεύουσας της δημοκρατίας Ποντγκόριτσα, αφήνοντας πλέον μόνο το γιουγκοσλαβικό στρατό ως συνδετικό κρίκο με την ομοσπονδία. Το τελευταίο διάστημα επιπλέον οργανώνει σε σχήματα τακτικού στρατού την αστυνομία και την εθνοφυλακή. Το Φλεβάρη η κυβέρνηση του Μαυροβουνίου υπέγραψε συμφωνία με την Αλβανία για άνοιγμα των συνόρων και ενίσχυση των σχέσεων τους. Η απάντηση του Βελιγραδίου δόθηκε από το στρατό: θεωρώντας παράνομη τη συμφωνία και αντίθετη με την απόφαση της ομοσπονδιακής κυβέρνησης για κλειστά σύνορα με την Αλβανία, ο στρατός επέβαλλε το δικό του έλεχο στα σύνορα, φτάνοντας ακόμα και σε αποκλεισμό των εσωτερικών συνόρων του Μαυροβουνίου με την ομοσπονδία. Τον προηγούμενο μήνα το Βελιγράδι "διέψευσε κατηγορηματικά" ότι ετοιμάζεται να αποσταθεροποιήσει το μαυροβούνιο, μετατρέποντας μονάδες του ομοσπονδιακού στρατού σε παραστρατιωτικές συμμορίες.

Κοσόβσκα Μιτρόβιτσα: πόλη του βορείου Κοσόβου με πληθυσμό 100.000, καρδιά του βιομηχανικού συμπλέγματος των ορυχείων της τρέπτσκα (από τις σημαντικότερες πλουτο-παραγωγικές πηγές των Βαλκανίων), με ιστορία σημαδεμένη από τις κινητοποιήσεις των 30.000 απολυμένων εργατών από τα ορυχεία και την αντίσταση ενάντια στα σχέδια του Μιλόσεβιτς για

αναφορικά με την ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ -Η διάλυση του κράτους της Γιουγκοσλαβίας ήταν και εξα-κολουθεί να παραμένει η αναγκαία συνθήκη απάντησης στον ταξικό ανταγωνισμό και στην ανάγκη ένταξης της τελματωμένης γιουγκο-σλαβικής οικονομίας στις νέες παγκόσμιες σχέσεις παραγωγής. -Η διάλυση αυτή επιτεύχθηκε μέσω της αναβίωσης του εθνικιστικού φαντασιακού που σε συνδυασμό με τον ανταγωνισμό ανάμεσα στις φατρίες της συνεχνίας των αφεντικών οδήγησε σε ένα κυλι-όμενο πόλεμο από το βορρά μέχρι το νότο. -Ο πλέον συνεπής και φερέγγυος σύμμαχος των δυτικών σαυτή τη σύγχρονη σταυροφορία ήταν και παραμένει ο Μιλόσεβιτς. Ο στόχος τους είναι κοινός: ριζική αναδ-ιάρθρωση της οικονομίας, απα-ξίωση του πλεονάζοντος εργατικού δυναμικού, σταθερός και εγγυη-μένος έλεγχος. -Επιπλέον, ο Μιλόσεβιτς είναι ο προνομιακός συνομιλητής της δύσης για τον απλούστατο λόγο ότι έχει εξουσία: είναι ο μόνος παράγοντας στην περιοχή που μπορεί να προκαλέσει ακόμη αποσταθεροποιήσεις.

-Η επέμβαση του ΝΑΤΟ στο Κόσοβο δεν έγινε για να αποτρέψει τις επιχειρήσεις εθνοκάθαρσης, αλλά γιατί ο Μιλόσεβιτς δεν τα καταφέρει: προκαλεί φασαρία στο τηλεοπτικό παγκόσμιο χωριό με τις άγαρμπες μεθόδους του και ταυτόχρονα αποτυγχάνει να εξυγιάνει το τοπίο. Ελάχιστοι μουσουλμάνοι εγκαταλείπουν το Κόσοβο, γιατί απλούστατα δεν έχουν που αλλού να πάνε για να ψοφήσουν. -Η οριστική λύση για το Κόσοβο δεν έχει δοθεί ακόμη ή τουλάχιστον η κατάσταση που ισχύει τώρα δεν είναι ακόμα έτσι οργανωμένη ώστε να ικανοποιεί τα συμφέροντα όλων των πλευρών. Η ΚFOR και η UNMIK ως επιτόπου εντολοδόχοι της διεθνούς εντολής για ριζική αναδιοργάνωση της περιοχής, ο UCK ως φορέας πραγμάτωσης της αλβανικής εθνικής συνειδήσης και υποψήφιος ιδιοκτήτης ή έστω υπενοκιαστής ενός λαού και το Βελιγράδι ως ο προνομιακός διεκδικητής ενός κομμάτιου από τον έλεγχο και την κατοχή του Κόσοβου, όχι μόνο δεν έχουν απομακρυνθεί από τους στόχους τους, αντίθετα, ξέρουν πολύ καλά τι κάνουν.

-Ήδη από τις ημέρες των βομβαρδισμών, οι "έγκυροι αναλυτές" υποστήριζαν ότι είναι αδιάνοητη η προοπτική ενός πολυεθνικού Κοσόβου που θα υπάρχει με καθεστώς αυτονομίας μέσα στην ομοσπονδία και ότι μια διχοτόμηση θα ήταν η πλέον πραγματιστική προοπτική. -Από τη μία το ενδιαφέρον του Μιλόσεβιτς ήταν και είναι προσανατολισμένο στο βόρειο τμήμα, όπου είναι συγκεντρωμένος και όλος ο πλούτος της περιοχής. Οι δυτικοί σύμμαχοι από την άλλη ενδιαφέρονται να οργανώσουν το καθεστώς που θα ευνοεί με τον καλύτερο τρόπο τα συμφέροντα του παγκόσμιου κεφαλαίου, πράγμα που σημαίνει ότι σε καμία περίπτωση δεν θα άφηναν την παραγωγική υποδομή να επιστρέψει στο καθεστώς που ίσχυε μέχρι την κατάργηση της αυτονομίας του Κοσόβου.

-Μια πιθανή διχοτόμηση δεν είναι απαραίτητο να πάρει τη μορφή της χάραξης νέων συνόρων (κατάσταση εξάλλου που έχει τα ρίσκα της για τη διεθνή των αφεντικών) κι ούτε ακόμη να χρειαστεί κι άλλη στρατιωτική επέμβαση. Θα ήταν αρκετή μια οριστική εκκαθάριση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των παραγωγικών δομών.

-Σε ποιά παραγωγική δομή αναφερόμαστε; Όλο το βόρειο κόσοβο είναι στην ουσία ένα απέραντο εργοστάσιο-ορυχείο, το βασίλειο του βιομηχανικού συμπλέγματος της τρέπτσκα, με τεράστιες δυνατότητες παραγωγής και άντλησης κερδών ύψους δισεκατομμυρίων δολλαρίων. -Ο ΟΗΕ υποστηρίζει ότι δεν έχει εξακριβώσει ακόμη το ακριβές καθεστώς των ορυχείων, ο Μιλόσεβιτς υποστηρίζει ότι ήταν ιδιοκτησίας του γιουγκοσλαβικού κράτους, αλλά έχουν ιδιωτι-κοποιηθεί και οι 30.000 απολυμένοι μεταλλορύχοι υποστηρίζουν ότι τα ορυχεία ανήκουν σε αυτούς που τα δουλεύουν, δηλαδή στους κοσο-βάρους. Αλλά ποιος τους γαμεί αυτούς;

Η άνοιξη ήρθε νωρίς φέτος στο Κόσοβο

Τα τελευταία χρόνια, η άνοιξη ήταν η εποχή που ξεκινούσαν οι μάχες ανάμεσα στη σερβική αστυνομία και τους αντάρτες του UCK. Πέρυσι έφερε τις εκτεταμένες επιχειρήσεις εθνοκάθαρσης και τους ναποϊκούς βομβαρδισμούς.

Στο Κόσοβο άνοιξη σημαίνει πόλεμος

πρώτοι πρόσφυγες, εμφανίζεται ένας αντάρτικος στρατός, αυξάνονται οι πρόσφυγες και εντείνονται οι πολεμικές επιχειρήσεις, η ενόχληση είναι μεγάλη για την φιλάνθρωπη δύση, το σενάριο περί "ειρηνικής συνύπαρξης" των δύο κοινοτήτων" καταρρέει και μια νέα επέμβαση είναι πλέον αναγκαστική.

-Μια επέμβαση που μπορεί να πάρει τη μορφή νέων βομβαρδισμών, ή αύξησης του στρατού του ΝΑΤΟ στην περιοχή, ή οικονομικών μέτρων, ή ακόμα και νέων συμφωνιών τύπου Ντέιτον ή Ραμπουιγιέ.

-Όσο για την ένταση στο Μαυροβούνιο, μπορεί ασφαλώς να είναι το επόμενο βήμα αποδιάρθρωσης μπορεί να είναι ακόμα μια πίεση του Βελιγραδίου προς την Ποντγκόριτσα να μην οξύνει την κατάσταση όταν άλλα μέτωπα είναι ακόμη ανοιχτά, μπορεί να είναι απλά και μια υπενθύμιση του Μιλόσεβιτς προς τη δύση ότι εξακολουθεί να είναι προνομιακός συνομιλητής στα σχέδια για τις τύχες της περιοχής.

-Ο στόχος πάντως εξακολουθεί να είναι ίδιος με πέρυσι: ένταξη της πρώην Γιουγκοσλαβίας στους παγκόσμιους κύκλους, διευθέτυση του ζητήματος του πλεονάζοντος -και αδύνατο να ενταχθεί- εργατικού δυναμικού και μια καλή συμφωνία ανάμεσα σε ΕΕ, ΗΠΑ και Μιλόσεβιτς για το μέλλον της τρέπτσκα. -Το μέλλον της τρέπτσκα; Δηλαδή διεθνές κεφάλαιο, ξένοι επενδυτές, δηλαδή και Μυτιληναίος. Αυτός είναι, εξάλλου, που έχει αγοράσει την παραγωγή των ορυχείων για τα επόμενα χρόνια, αυτόν εννοεί το Βελιγράδι όταν λέει πως έχουν ιδιωτικοποιηθεί, και αυτός είναι οι "ξένες επενδύσεις" που ενδιαφέρονται για τις τύχες του Κοσόβου, τα συμφέροντα της συνεχνίας του είναι που θα εξυπηρετήσουν οι όποιες νέες επεμβάσεις.

-Τι σημαίνει αυτό; Απλούστατα ότι ο πόλεμος για το Κόσοβο δεν διεξάγεται μόνο στις γέφυρες του Ibar, ή στο Πρέζεβο, αλλά και εδώ στη Θεσσαλονίκη, στα παλιά γραφεία του αμερικάνικου προξενείου που έχουν αγοραστεί από τον Μυτηλιναίο για να μεταφερθεί εκεί η έδρα των επιχειρήσεων του.

-Τι σημαίνει αυτό; Απλά, απλούστατα, για όποιον είναι σε θέση να καταλάβει, ότι ο πόλεμος της διεθνούς των αφεντικών ενάντια στο βαλκανικό προλεταριάτο διεξάγεται και εδώ δίπλα: στη λεωφόρο Νίκης.

κατάργηση της αυτονομίας του Κόσοβου, πίσω στη δεκατία του '80. Η τελευταία πόλη με μεικτό πληθυσμό. Με ευθύνη και ορανωτικό σχεδιασμό της ΚFOR στην πόλη έχει εφαρμοστεί ένας de facto διαχωρισμός, με σύνορο τον ποταμό Ibar, χαρίζοντας στη χερσόνησο του Αίμου το δικό της Μπέλφαστ. Στο νότο κατοικούν 90.000 περίπου αλβανοί και στο βορρά 10.000 περίπου σέρβοι (πολλοί από τους οποίους είναι πρόσφυγες από άλλες περιοχές της πρώην Γιουγκοσλαβίας). Το νότιο τμήμα συντηρείται από τις ανθρωπιστικές αποστολές του ΟΗΕ, ενώ το βόρειο κατευθείαν από το Βελιγράδι. Από τις αρχές Φλεβάρη -όταν λεωφορείο του Ύπατης Αρμοστείας για τους Πρόσφυγες που μετέφερε σέρβους χτυπήθηκε με ρουκέτα- η πόλη έχει μετατραπεί σε ένα αστικό πολεμικό θέατρο με μέτωπο τον ποταμό που χωρίζει τις δύο κοινότητες. Η ζωή στη Μιτρόβιτσα; Ένα διαρκές επικίνδυνο παιχνίδι ανάμεσα στην επιβίωση υπό αμφισβήτηση και τον πόλεμο όλων εναντίων όλων: εμπρησμοί και επιθέσεις με χειροβομβίδες στα σπίτια των τελευταίων αλβανών που έχουν απομείνει στο βόρειο τμήμα (περίπου 4.000 πριν ένα μήνα, λιγότεροι από χίλιοι τώρα) και στα καφενεία των σέρβων, εκτελέσεις στους δρόμους, διαδηλώσεις και συγκρούσεις με τις δυνάμεις του ΝΑΤΟ. Ελεύθεροι σκοπευτές, συλλήψεις και απαλάσεις... Οι αλβανοί απαιτούν να σταματήσει ο διαχωρισμός της πόλης και να επιστρέψουν στα σπίτια τους στο βόρειο τμήμα, ενώ οι σέρβοι να τους προστατέψει η διεθνής δύναμη και να επιστρέψει ο γιουγκοσλαβικός στρατός. Τα διεθνή μμε χρεώνουν την εκρηκτική κατάσταση στη Μιτρόβιτσα σε "προβοκάτορες και ταραχοποιούς" θέτοντας ευθέως το δίλλημα για το κατά πόσο μπορεί να υπάρξει ένα "πολυεθνικό Κόσοβο".

Πρέζεβο - Μεντβέντια - Μπουγιάνοβατς: πόλεις της νότιας Σερβίας, στα σύνορα με Κόσοβο, όπου εξακολουθούν να ζουν αλβανοί. Από τα μέσα του Φλεβάρη ο γιουγκοσλαβικός στρατός έχει αναπτυχθεί στην περιοχή, κάνοντας έντονη την παρουσία του στα χωριά και τις πόλεις, παραπέμποντας ευθέως στην αντίστοιχη τακτική που ακολουθήθηκε πριν τις εκτεταμένες επιχειρήσεις εθνοκάθαρσης στο Κόσοβο και την επέμβαση των δυτικών. Ήδη οι πρώτοι πρόσφυγες αλβανοί κατευθύνονται έξω από τη Σερβία. Μετά τις κινήσεις του στρατού κάνει την εμφάνισή του ο "Απελευθερωτικός στρατός του Πρέζεβο - Μεντβέντια και Μπουγιάνοβατς" που έχει εμπλακεί μέχρι τώρα σε αψιμαχίες με τη σερβική αστυνομία, αλλά και με δυνάμεις της ΚFOR στην αποστρατικοποιημένη ζώνη ανάμεσα στη Σερβία και το Κόσοβο.

-Πως λύνεται οριστικά το πρό-βλημα; Με συνήθη τρόπο: δημιουργώντας μία εστία έντασης αρχικά, ενώ ταυτόχρονα τα πλανητικά μμε, παράγοντας την απαραίτητη κοινωνική ερμηνεία των γεγονότων και δικαιολόγηση των εξελίξεων, με αφορμή την εμφυλιοπολεμική κατάσταση στη Μιτρόβιτσα, διακηρύσσουν από τη μία ως στόχο της διεθνούς επέμβασης το "πολυεθνικό Κόσοβο" και από την άλλη προβάλλουν τις αδυναμίες μιας τέτοιας προοπτικής: "εμείς θέλαμε, αλλά αυτοί συνεχίζουν να σκοτώνονται μεταξύ τους".

-Δύο είναι τα σημεία σε όλη την πρώην Γιουγκοσλαβία όπου εξακολουθούν να συνυπάρχουν σέρβοι και μουσουλμάνοι: η Κοσόβσκα Μιτρόβιτσα και η νοτιοδυτική σερβία στα σύνορα με το Κόσοβο. Μάλιστα, στο Πρέζεβο, τη Μεντβέντια και το Μπουγιά-νοβατς η όξυνση επιχειρείται με την ίδια μεθοδολογία που ακολουθήθηκε ένα χρόνο πριν.

-Ο γιουγκοσλαβικός στρατός και οι παραστρατιωτικοί ξεκινούν επιχειρήσεις στα χωριά των μουσουλμάνων, δημιουργούνται οι πρώτοι πρόσφυγες, εμφανίζεται ένας αντάρτικος στρατός, αυξάνονται οι πρόσφυγες και εντείνονται οι πολεμικές επιχειρήσεις, η ενόχληση είναι μεγάλη για την φιλάνθρωπη δύση, το σενάριο περί "ειρηνικής συνύπαρξης" των δύο κοινοτήτων" καταρρέει και μια νέα επέμβαση είναι πλέον αναγκαστική.

-Μια επέμβαση που μπορεί να πάρει τη μορφή νέων βομβαρδισμών, ή αύξησης του στρατού του ΝΑΤΟ στην περιοχή, ή οικονομικών μέτρων, ή ακόμα και νέων συμφωνιών τύπου Ντέιτον ή Ραμπουιγιέ.

-Όσο για την ένταση στο Μαυροβούνιο, μπορεί ασφαλώς να είναι το επόμενο βήμα αποδιάρθρωσης μπορεί να είναι ακόμα μια πίεση του Βελιγραδίου προς την Ποντγκόριτσα να μην οξύνει την κατάσταση όταν άλλα μέτωπα είναι ακόμη ανοιχτά, μπορεί να είναι απλά και μια υπενθύμιση του Μιλόσεβιτς προς τη δύση ότι εξακολουθεί να είναι προνομιακός συνομιλητής στα σχέδια για τις τύχες της περιοχής.

-Ο στόχος πάντως εξακολουθεί να είναι ίδιος με πέρυσι: ένταξη της πρώην Γιουγκοσλαβίας στους παγκόσμιους κύκλους, διευθέτυση του ζητήματος του πλεονάζοντος -και αδύνατο να ενταχθεί- εργατικού δυναμικού και μια καλή συμφωνία ανάμεσα σε ΕΕ, ΗΠΑ και Μιλόσεβιτς για το μέλλον της τρέπτσκα.

-Το μέλλον της τρέπτσκα; Δηλαδή διεθνές κεφάλαιο, ξένοι επενδυτές, δηλαδή και Μυτιληναίος. Αυτός είναι, εξάλλου, που έχει αγοράσει την παραγωγή των ορυχείων για τα επόμενα χρόνια, αυτόν εννοεί το Βελιγράδι όταν λέει πως έχουν ιδιωτικοποιηθεί, και αυτός είναι οι "ξένες επενδύσεις" που ενδιαφέρονται για τις τύχες του Κοσόβου, τα συμφέροντα της συνεχνίας του είναι που θα εξυπηρετήσουν οι όποιες νέες επεμβάσεις.

-Τι σημαίνει αυτό; Απλούστατα ότι ο πόλεμος για το Κόσοβο δεν διεξάγεται μόνο στις γέφυρες του Ibar, ή στο Πρέζεβο, αλλά και εδώ στη Θεσσαλονίκη, στα παλιά γραφεία του αμερικάνικου προξενείου που έχουν αγοραστεί από τον Μυτηλιναίο για να μεταφερθεί εκεί η έδρα των επιχειρήσεων του.

-Τι σημαίνει αυτό; Απλά, απλούστατα, για όποιον είναι σε θέση να καταλάβει, ότι ο πόλεμος της διεθνούς των αφεντικών ενάντια στο βαλκανικό προλεταριάτο διεξάγεται και εδώ δίπλα: στη λεωφόρο Νίκης.